

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko M. S.A. w W.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 26 lutego 2025 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 14 grudnia 2023 r., sygn. akt XIII Pa 170/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.700 zł
(dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za
czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu
orzeczenia do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 14 grudnia 2023 r., XIII Pa 170/22, oddalił apelację pozwanego M. w m. st. Warszawie S.A. w W. od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z 8 czerwca 2022 r., VII P 27/19, zasądzającego od pozwanego na

rzecz powódki K. S. kwotę 20.790 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną zaskarżając ten wyrok w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na potrzebę wykładni art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. w związku z art. 300 k.p., albowiem brak jest jednoznacznego określenia obowiązków stron postępowania z zakresu prawa pracy prowadzonego w przedmiocie zasadności wypowiedzenia umowy o pracę co do rozłożenia pomiędzy strony procesu ciężaru dowodu w zakresie winy pracownika, co prowadzi w praktyce do obciążania pozwanego pracodawcy obowiązkiem udowodnienia nie tylko okoliczności wskazanych w wypowiedzeniu umowy o pracę, ale również wszystkich innych okoliczności istotnych w sprawie jako mających wpływ na poziom winy pracownika, który pracodawca powinien udowodnić. W ocenie skarżącego powstała potrzeba dookreślenia zakresu ciężaru dowodu obciążającego pozwanego pracodawcę i wyjaśnienie czy pozwany powinien udowadniać tylko prawdziwość przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę, które w jego przekonaniu z założenia również dowodzą winy pracownika a pracownik powinien udowadniać, że pomimo wystąpienia określonych zdarzeń nie ponosi winy, czy też aktywność pozwanego w sferze dowodowej powinna być w sprawach z zakresu prawa pracy rozszerzona także na dowodzenie wszystkich okoliczności mających wpływ na winę pracownika. Dodatkowo skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ powódka dopuściła się ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych poprzez popełnienie w okresie szeregu błędów, których kulminacją było wykonanie przez powódkę przelewu na niebagatelną kwotę 2.912.849,05 zł na rachunek niewłaściwego odbiorcy, czym naruszyła swój podstawowy, jako osoby wykonującej przelewy u pozwanego, obowiązek pracowniczy; jej działanie miało cechy rażącego niedbalstwa i spowodowało ukazanie się serii artykułów prasowych szkalujących pozwanego czym naruszyła wizerunek oraz dobre imię spółki.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą istotne okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, przepisy mające być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego powinny należeć do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 nr 12, poz. 211). Rzeczą skarżącego jest zaś wykazanie, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, ze sprecyzowaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to orzecznictwo należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 2-4, poz. 43 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Oczywiście jest, iż budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi mieć zastosowanie w sprawie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. Przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego jest jednak sam przepis, a nie rozstrzygnięcie konkretnego sporu. Stąd też wspomniane wątpliwości interpretacyjne powinny być na tyle poważne, by ich wyjaśnienie nie sprowadzało

się do prostej wykładni przepisów. W tym wyraża się publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sądy powszechne (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Natomiast powołując się w skardze kasacyjnej na przesłankę przedsądu, jaką jest jej oczywista zasadność, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia

2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że Skarżący nie wykazał istnienia wskazanych przesłanek przedsądu.

Reguła rozkładu ciężaru dowodu ujęta w art. 6 k.c. w sprawach z zakresu prawa pracy stosowanej na podstawie art. 300 k.p., nie wymaga specjalnej wykładni. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Procesowe rozwinięcie tej zasady zawarte jest w art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne. Wobec tego strona, aby uzyskać korzystne dla siebie rozstrzygnięcie winna wykazać dochodzone roszczenie tak co do samej zasady, jak i wysokości. Jednakże nie można rozumieć w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, obowiązek dowodzenia wszelkich faktów o zasadniczym dla rozstrzygnięcia sporu znaczeniu spoczywa na stronie powodowej. Jeżeli bowiem powód wykazał wystąpienie faktów przemawiających za słusnością dochodzonego roszczenia, to wówczas pozwanego obarcza ciężar udowodnienia ewentualnej i okoliczności uzasadniających jego zdaniem oddalenie powództwa (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416; z 12 maja 2011 r., I PK 228/10, LEX nr 896458; z 10 czerwca 2013 r., II PK 304/12, LEX nr 1341274). Lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego, wyraźnie wskazuje, że Sąd drugiej instancji respektował taki właśnie kierunek wykładni oraz przyjął go za podstawę oceny prawnej ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Wymaga również podkreślenia, że w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c., ustalenia faktyczne stanowiące podstawę zaskarżonego orzeczenia są wiążące dla Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnych, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu Sąd Najwyższy musiałby uwzględnić owe ustalenia przy rozpatrywaniu podniesionych w skardze zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego, stanowiących jednak rzeczywistą podstawę rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2020 r., III PK 179/19, LEX nr 3158131).

Wbrew twierdzeniom skarżącego, skarga kasacyjna nie jest również oczywiście uzasadniona. Dokonana ocena okoliczności faktycznych i związana z tym wykładnia (wyrażona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) mieszczą się w granicach uznania sędziowskiego. Podnoszone przez skarżącego w tym zakresie argumenty nie mogą stanowić polemiki z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, ponieważ zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. nie stanowi ona kontroli kasacyjnej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

[SOP]

[a.ł.]